

Sote-tiedonhallinnan ja digitalisaation kyselyn tulokset

Pilvi Rantanen
erityisasiantuntija

6.3.2020

Sisältö

- 1) **Kyselyn taustaa ja kyselyyn vastanneet**
- 1) **Kyselyn tulokset aiheittain**
 - Tiedonhallinnan tavoitetila ja kehityspolut
 - Kanta-palvelujen kehittäminen 2020
 - Yhteistyön kehittäminen kansallisten ja alueellisten toimijoiden välillä
 - Tieto ja tiedonhallinta vanhuspalveluissa
- 2) **Johtopäätökset ja miten tietoja hyödynnetään**

1) Kyselyn taustaa ja kyselyyn vastanneet

Kysely on osa uudenlaisen vuoropuhelun kehittämistä

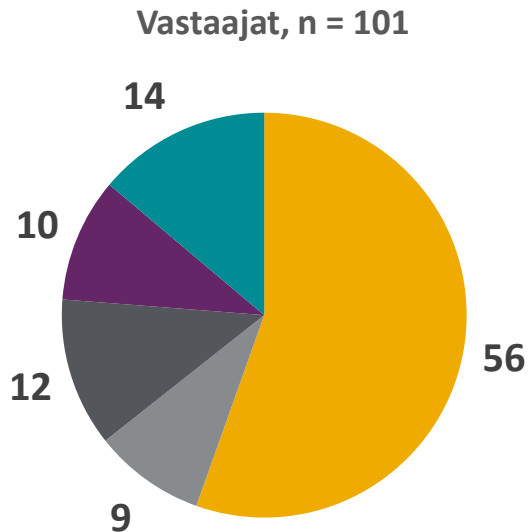
Kysely oli jatkoa sosiaali- ja terveysministeriön 20.11.2019 järjestämälle sote-tiedonhallinnan ja digitalisaation pilottityöpajalle. Pilottityöpajan tavoitteena oli testata, miten työpajatyöskentelyllä kyetään kartoittamaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjien näkemyksiä alueilta. Työpaja on tarkoitus järjestää jatkossa vuosittain, ajankohtana alkusyksy.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmistellaan uudenlaista vuoropuhelumallia alueiden kanssa. Pilottityöpaja oli osa tätä työtä. Työpajan valmistelussa ja sitä tukemassa olivat kansalliset toimijat THL, Kela ja SoteDigi Oy.

Työpajan ja kyselyn aiheet:

- Tiedonhallinnan tavoitetila ja kehityspolut
- Kanta-palvelujen kehittäminen 2020
- Yhteistyön kehittäminen kansallisten ja alueellisten toimijoiden välillä
- Tieto ja tiedonhallinta vanhuspalveluissa

Kyselyyn vastanneet

- Kunnat, kuntayhtymät ja kuntien in-house-yhtiöt
- Valtion virastot, laitokset, yhtiöt ja Kansaneläkelaitos
- Yritykset
- Yhdistykset
- Kansalaiset

- **Kysely oli auki 12.12.2019 – 15.1.2020**
- **Kysely toteutettiin avoimena webropol-kyselynä.** Kysely lähetettiin kuntien ja kuntayhtymien kirjaamoihin ja siitä viestittiin STM:n verkkosivuilla. Linkkiä jaettiin kyselyn aukioloaikana somekanavissa ja kyselystä kerrottiin eri tilaisuuksien yhteydessä.
- **Vastauksia saatiin yhteensä 101**
 - Suomenkielisiä 99
 - Ruotsinkielisiä 2
- **Vastaajat jakautuivat:**
 - Kunnat, kuntayhtymät ja kuntien in-house-yhtiöt 56
 - Kansalaiset 14
 - Yritykset 12
 - Yhdistykset ja järjestöt 10
 - Valtion virastot, laitokset, yhtiöt ja Kela 9
- Vastaajilta kysyttiin myös vastaavatko näkökulmana koko suomi vai tietty maakunta. Vastauksia ei tarkasteltu tällä jaolla, koska kaikista maakunnista ei tullut vastauksia.
- Kaikki vastaajat eivät vastanneet kaikkiin kysymyksiin eli vastaajien määrä vaihtelee kysymyksittäin.

2) Kyselyn tulokset aiheittain

- Tiedonhallinnan tavoitetila ja kehityspolut
- Kanta-palvelujen kehittäminen 2020
- Yhteistyön kehittäminen kansallisten ja alueellisten toimijoiden välillä
- Tieto ja tiedonhallinta vanhuspalveluissa

Tiedonhallinnan tavoitetilä ja kehityspolut

Kysymysten muodostuminen

Pilottityöpajassa käytiin läpi toimijoiden välisiä vastuita kuvaava tavoitetilakuva sekä kehittämispolut. Eniten työpajassa keskustelua herättivät työnjaot asiointi- ja omahoitopalveluissa sekä tiedolla johtamisen ratkaisuissa, joista kyselyssä kysyttiin avoimilla kysymyksillä:

- Mitä asiointin ja omahoidon ratkaisuja tulisi toteuttaa yhteisesti valtakunnallisesti?
- Mitä asiointin ja omahoidon ratkaisuja tulisi toteuttaa alueellisesti tai paikallisesti?

- Mitkä tiedolla johtamisen ratkaisut tulisi toteuttaa yhteisinä valtakunnallisesti?
- Mitkä tiedolla johtamisen ratkaisut tulisi toteuttaa alueellisesti tai paikallisesti?

n= 83

Mitä asioinnin ja omahoidon ratkaisuja tulisi toteuttaa yhteisesti valtakunnallisesti?

- Suurin osa kannatti laajasti valtakunnallisia yhteisiä asioinnin ja omahoidon ratkaisuja.
- Vastauksissa nousi esiin nykyisten ratkaisujen jatkokehittäminen ja olemassa olevien palvelujen yhteen nivominen. Omaolo, 116 117 ja Terveyskylä kokonaisuuksien toivottiin yhdistyvän.
- Esiin nostettuja kehitettäviä kansallisia palveluita:
 - Sähköinen ajanvaraus
 - Neuvolakortit ja kasvukäyrät
 - Rokotustiedot
 - Kyselyt
 - Asiakkaiden omat mittaustulokset Omatietovarantoon
 - Järjestötiedon kytkeminen valtakunnallisiin asiointi- ja omahoitopalveluihin (Toimeksi.fi-verkkopalvelusta)
 - Palveluseteli- ja henkilökohtainen budjetti
 - Kansallinen etähoitopalvelu
- Lisäksi toivottiin yhteisiä teknisiä alustoja ja tiedonkeruuratkaisuja

Mitä asioinnin ja omahoidon ratkaisuja tulisi toteuttaa alueellisesti tai paikallisesti?

- Vastaukset jakautuivat siten, että osa halusi mahdollisimman vähän alueellisia tai paikallisia ratkaisuja ja osa halusi laajat alueelliset, mutta tiiviisti valtakunnallisiin integroidut ratkaisut.
- Alueelliseksi (osin paikallisiksi) kuvattiin eniten asiakkaan palveluiden löytämistä tukevia ratkaisuja: yhteystiedot, palvelupolut, kriteerit, palveluohjaus, asiakasohjaus ja ajanvaraus
- Muita vastauksissa alueelliseksi mainittuja ratkaisuja:
 - Etävastaanotto
 - Muihin toimijoihin rajapinnoiltaan kytkeytyvät palvelut (esim. opetustoimeen)
 - Kunta/maakunta - tasoiset tietopalvelut sekä julkishallinnosta että järjestötoimijoista
 - Ajanvaraus yleensä ja erityisesti erikoissairaanhoidon ajanvaraus

Mitkä tiedolla johtamisen ratkaisut tulisi toteuttaa yhteisinä valtakunnallisesti? (1/2)

- Useassa vastauksessa oli listattu paljon valtakunnallisesti toteutettavaksi tai vastattu, että pääasiassa kaikki tulisi toteuttaa valtakunnallisesti
- Eniten lueteltuja valtakunnallisia yhteisiä toteutuksia olivat seuraavat:
 - Yhteiset pelisäännöt ja tietojohdamisen malli.
 - Määrittelyt, termistöt ja raportoinnin reunaehdot.
 - Indikaattorit, mittarit ja standardointi.
 - Data-alusta, rajapinnat, rekisterit, tuottajat ja tietoallas ja siihen liittyvät raportoinnin ratkaisut.
 - Vertailu: Kustannus-, vaikuttavuus- ja laatu tieto.
- Vastauksissa nostettiin esiin myös valtakunnallinen hoivan ja hoidon laaturekisteri, palvelujen järjestäjien taloustietovaranto, kustannukset (per asukas, asiakassegmenteittäin jne.) ja kustannusennuste sekä asiakastyytyvyyden mittaaminen
- Raportointi tulisi toteuttaa siten, että se palvelee sekä kansallisia että alueellisia tietojohdamisen tarpeita. Palauttava tietovirta on myös huomioitava ja uusien tiedonkeruiden suunnitteluun on otettava tiedon tuottajat mukaan.

Mitkä tiedolla johtamisen ratkaisut tulisi toteuttaa yhteisinä valtakunnallisesti? (2/2)

- Valtakunnallisiksi haluttiin ne ratkaisut, joista saadaan maakuntien ohjaamisessa tarvittava tieto ja joissa toissijainen käyttö riittäisi maakunnille.
- THL nähdään keskeisenä toimijana, mutta enemmän tulisi tehdä yhteistyötä mm. Tilastokeskuksen kanssa tiedonkeruun päällekkäisyyksien välttämiseksi.
- Yhdistysten ja järjestöjen vastauksissa korostettiin myös sote-järjestöjen mukaan ottamista ja järjestötietojen hyödyntämistä/kytkemistä osaksi tiedolla johtamisen valtakunnallisia toteutuksia soveltuvin osin.
- Yksittäisiä huomioita:
 - Kustannusvaikuttavuusmittareiden osalta toivottiin velvoittavuutta kunnille.
 - Tiedon tulisi olla mahdollisimman reaaliaikaista.
 - Yksityiset palveluntuottajat on saatava mukaan tiedontuotantoon.

Mitkä tiedolla johtamisen ratkaisut tulisi toteuttaa alueellisesti tai paikallisesti?

Vastauksissa otettiin kantaa sekä suurempiin että pienempiin asioihin:

- Mahdollisimman vähän paikallisia ratkaisuja, jotta asiakkaan yhdenmukainen kohtelu eri alueilla varmistetaan.
- Kaikki tekeminen ja tiedon hyödyntäminen, joka koskee alueita ja paikallisia toimijoita sekä niiden tarpeita, tulee jättää niiden itsensä ratkaistavaksi.
- Organisaation operatiiviseen toimintaan liittyvät ja johdon raportoinnin järjestelmät. Data-analytiikan, tiedolla johtamisen, visualisoinnin ja BI-ratkaisut.
- Paikallisten, omien toimintaympäristöjen ja tietovarantojen saattaminen tietovarastoihin paikallista kehittämistä ja johtamista varten.
- Vähintäänkin kunkin alueen oma tietovarasto, välineet tiedon johtamiseen ja raportointiin
- Tietosisältöjen näkökulmasta samalla tiedolla tulee pystyä mahdollisimman pitkälle toteuttamaan Käyttöliittymät
- Asiakas- ja potilastyön edellyttämä ensisijainen käyttö ja toisiokäyttö.
- Alueellinen henkilöstörekisteri
- Alueellinen innovaatiorekisteri. Nämä kyllä voi löytyä valtakunnallisestakin.
- Paikkatietorekisteri.
- Rekisterinpito, tietoaaltat / -varannot. Alueelliset tai yta-alueen yhteiset tietoaaltat sekä niihin liittyvät tiedolla johtamisen ratkaisut.
- Kulttuuriin, paikalliseen kontekstiin liittyvät asiat vaativat erilaiset ratkaisut. Esim. saamelaisen kulttuurin tuntemus.

Yhteenvetoa, mikä nousi eniten esiin?

- Mitä asioinnin ja omahoidon ratkaisuja tulisi toteuttaa yhteisesti valtakunnallisesti?
 - Suurin osa kannatti laajasti valtakunnallisia yhteisiä asioinnin ja omahoidon ratkaisuja ja vastauksissa nousi esiin nykyisten ratkaisujen jatkokehittäminen ja olemassa olevin palvelujen yhteen nivominen.
- Mitä asioinnin ja omahoidon ratkaisuja tulisi toteuttaa alueellisesti tai paikallisesti?
 - Alueelliseksi (osin paikallisiksi) kuvattiin eniten asiakkaan palveluiden löytämistä tukevia ratkaisuja: yhteystiedot, palvelupolut, kriteerit, palveluohjaus, asiakasohjaus ja ajanvaraus
- Mitkä tiedolla johtamisen ratkaisut tulisi toteuttaa yhteisinä valtakunnallisesti?
 - Pääosin toivottiin paljon yhteisiä ratkaisuja. Yhteiset pelisäännöt ja tietojohdamisen malli, sekä määrittelyt, termistöt ja raportoinnin reunaehdot nousivat vahvasti vastauksissa kansallisesti toteutettavaksi.
- Mitkä tiedolla johtamisen ratkaisut tulisi toteuttaa alueellisesti tai paikallisesti?
 - Eniten korostettiin vastauksissa, että organisaation operatiiviseen, reaaliaikaiseen toimintaan liittyvät ratkaisut tulisi olla alueellisella tai paikallisella tasolla. Moni mainitsi johdon raportointijärjestelmät.

Kanta-palvelujen kehittäminen 2020

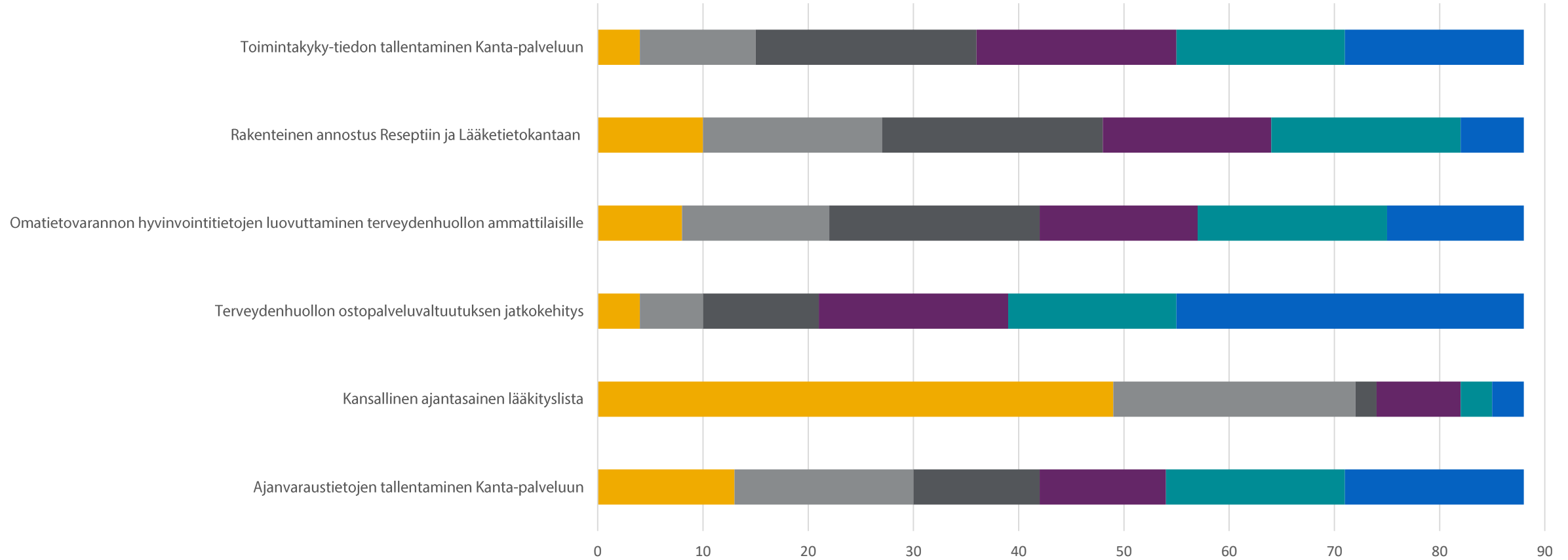
Kanta-palveluiden kehittämisen painopisteet

Työpajassa äänestettiin seuraavat kehittämiskohteet tärkeimmiksi. Kyselyssä pyydettiin vastaajia laittamaan nämä tärkeysjärjestykseen.

(1= tärkein, 6= vähiten tärkein)

- Ajanvaraustietojen tallentaminen Kanta-palveluun
- Kansallinen ajantasainen lääkityslista
- Terveystietojen ostopalveluvaltuutuksen jatkokehitys
- Omätietovarannon hyvinvointitietojen luovuttaminen terveydenhuollon ammattilaisille
- Rakenteinen annostus reseptiin ja lääketietokantaan
- Toimintakyky-tiedon tallentaminen Kanta-palveluun

Tärkeimmät Kanta-palvelujen kehittämiskohteet. Kaikki vastaajat n = 88

	Ajanvaraustietojen tallentaminen Kanta-palveluun	Kansallinen ajantasainen lääkityslista	Terveydenhuollon ostopalveluvaltuutuksen jatkokehitys	Omatietovarannon hyvinvointitietojen luovuttaminen terveydenhuollon ammattilaisille	Rakenteinen annostus Reseptiin ja Lääketietokantaan	Toimintakyky-tiedon tallentaminen Kanta-palveluun
■ 1 Tärkein	13	49	4	8	10	4
■ 2	17	23	6	14	17	11
■ 3	12	2	11	20	21	21
■ 4	12	8	18	15	16	19
■ 5	17	3	16	18	18	16
■ 6 Vähiten tärkein	17	3	33	13	6	17

■ 1 Tärkein ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 Vähiten tärkein

Perusteluita valintoihin

Yhteensä 30 vastausta, sisällöt eivät eronneet vastaajittain

Lääkityslista

- Tiedonkulku paranee, potilasturvallisuus paranee, hoidon teho paranee ja ammattilaisten ajansäästö

Ajanvaraukset

- Asiakas hyötyisi, organisaatiolle pientä säästöä, paikkariippumaton, käyttämättömien aikojen nopea täyttäminen

Toimintakykytieto

- Yhä useampi asiakas on moniongelmainen tai ikääntynyt, joten tukisi asiakasohjausta
- Hyvä peruste palvelujen saamiselle

Hyvinvointitieto

- Edistäisi merkittävästi kroonisten sairauksien ja toimintakyvyn seurantaa
- Ei vielä luotettavaa, joten ei vielä ajankohtaista
- Ammattilaisten hyöty mm. esitiedot ennen tapaamisia
- Kannustaa muutenkin käyttämään Omakantaa

Ostopalvelutiedot

- Kokonaisuuden hallintaan tarvittava tieto järjestämistehtävässä

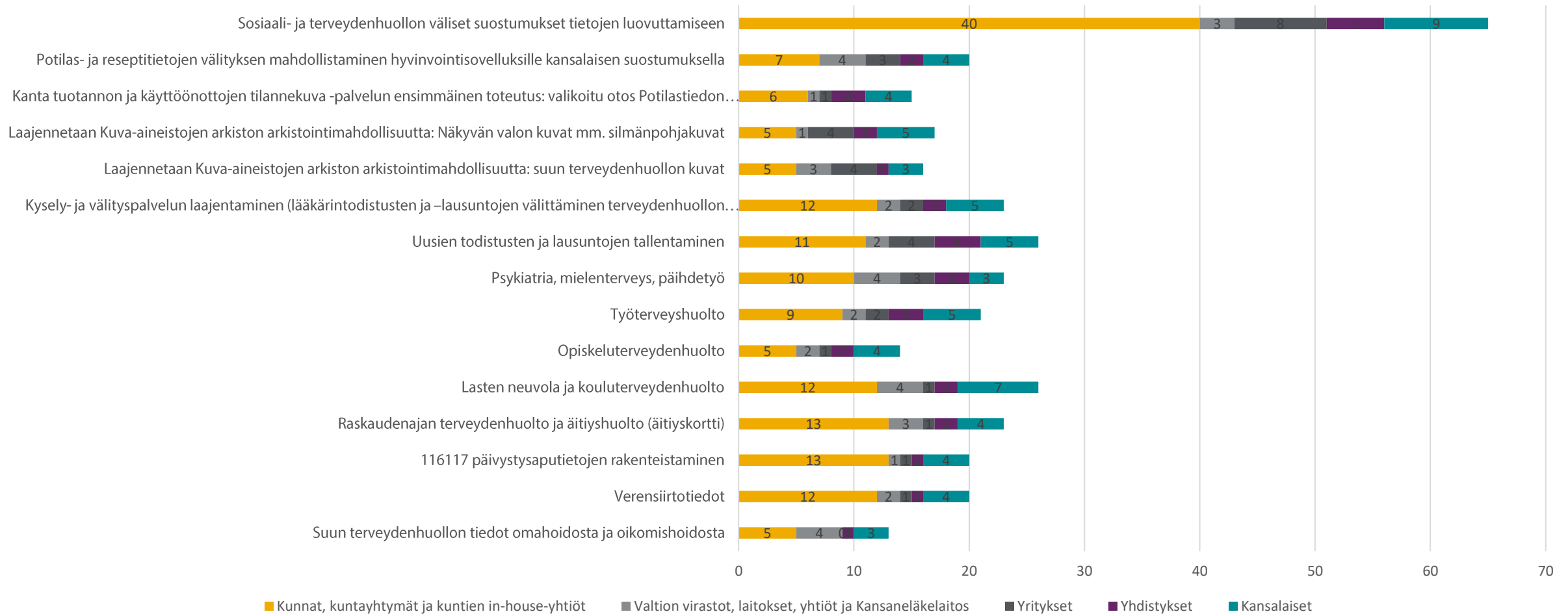
Muut yksittäiset kommentit

- Tiedon strukturointiin tulisi kiinnittää huomiota
- Omatietovarannon liiketoimintamallia tulisi kehittää. Onko sitä?

Onko seuraavassa listassa mielestäsi muita asioita, joiden kehittäminen Kanta-palveluiden osalta olisi välttämätöntä vuoden 2020 aikana?

Vastaaja sai valita useita. n= 86

Onko seuraavassa listassa mielestäsi muita asioita, joiden kehittäminen Kanta-palveluiden osalta olisi välttämätöntä vuoden 2020 aikana?

(kaikki valinnat yhteensä, sai valita useita)

- **Sosiaali- ja terveydenhuollon väliset suostumukset tietojen luovuttamiseen (65)**
- **Lasten neuvola ja kouluterveydenhuolto (26)**
- **Uusien todistusten ja lausuntojen tallentaminen (26)**
- **Psykiatria, mielenterveys, päihdetyö (23)**
- Kysely- ja välityspalvelun laajentaminen (lääkärintodistusten ja –lausuntojen välittäminen terveydenhuollon ulkopuolelle) (23)
- Raskaudenajan terveydenhuolto ja äitiyshuolto (äitiyskortti) (23)
- Työterveyshuolto (21)
- Verensiirtotiedot (20)
- 116117 päivystysaputietojen rakenteistaminen (20)
- Potilas- ja reseptitietojen välityksen mahdollistaminen hyvinvointisovelluksille kansalaisen suostumuksella (20)
- Laajennetaan Kuva-aineistojen arkiston arkistointimahdollisuutta: Näkyvän valon kuvat mm. silmänpohjakuvat (17)
- Laajennetaan Kuva-aineistojen arkiston arkistointimahdollisuutta: suun terveydenhuollon kuvat (16)
- Kanta tuotannon ja käyttöönottojen tilannekuva -palvelun ensimmäinen toteutus: valikoitu otos Poti-lastiedon arkiston käyttötiedoista (15)
- Opiskeluterveydenhuolto (14)
- Suun terveydenhuollon tiedot omahoidosta ja oikomishoidosta (13)

Yhteenveto

- Työpajassa äänestetyistä Kanta-palvelujen tärkeimmistä kehittämiskohteista nousi kyselyn tuloksissa kaikissa vastaajaryhmissä tärkeimmäksi vuoden 2020 kehittämiskohteeksi **kansallinen ajantasainen lääkityslista** ja vastausten perusteluissa eniten mainittiin lääketurvallisuus. Muita tärkeimmiksi nähtyjä olivat **rakenteinen annostus reseptiin ja lääketietokantaan** sekä **ajanvaraustietojen tallentaminen Kanta-palveluun**.
- Vastaajille annettiin myös työpajan äänestyksessä vähemmille äänille jääneiden lista, joista sai valita mielestään myös välttämättömiä vuoden 2020 kehittämisen kohteita. Näistä tärkeimmiksi nähtiin:
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon väliset suostumukset tietojen luovuttamiseen
 - Lasten neuvola ja kouluterveydenhuolto
 - Uusien todistusten ja lausuntojen tallentaminen
 - Psykiatria, mielenterveys, päihdetyö

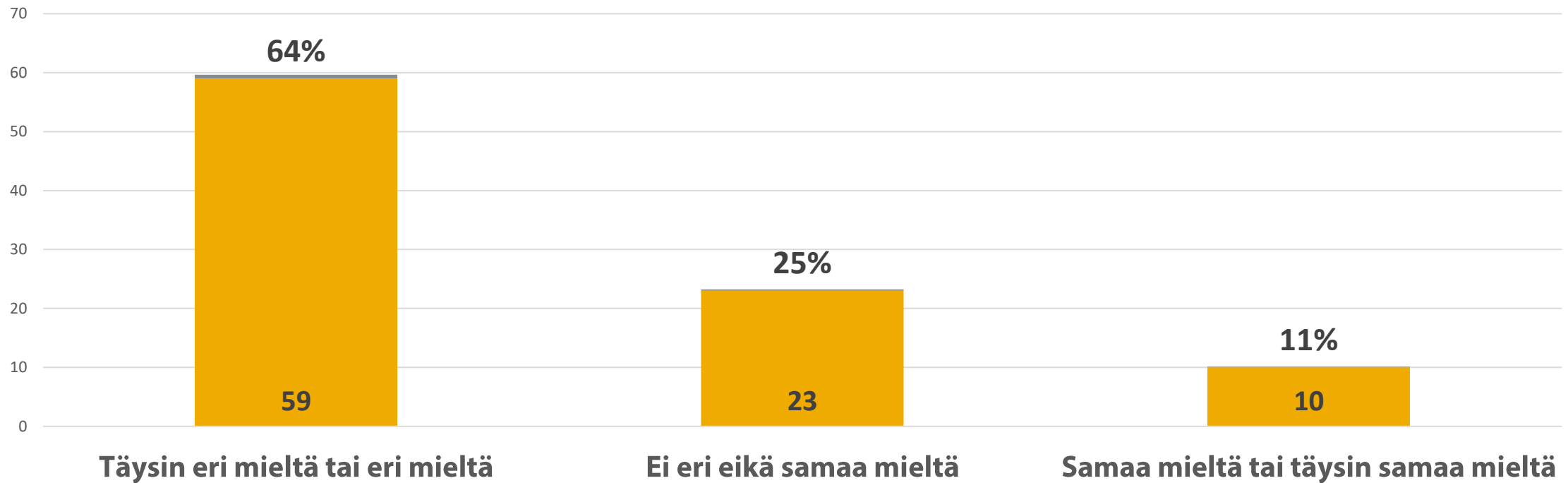
Yhteistyön kehittäminen kansallisten ja alueellisten toimijoiden välillä

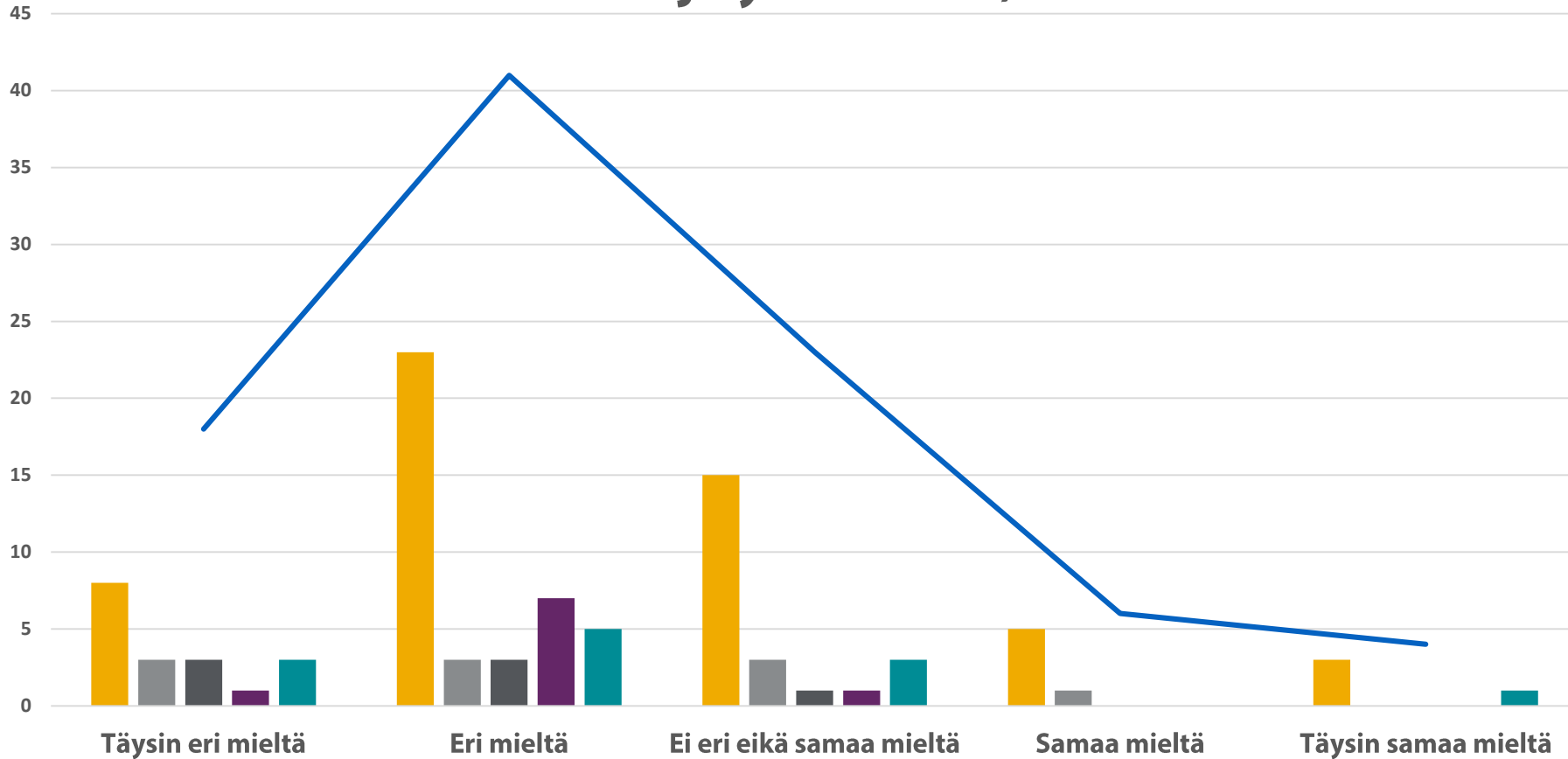
Työpajassa keskusteltiin muun muassa tiedonhallinnan tuesta alueille, yhteistyön muodoista ja miten yhtenäiseltä kansallisten viranomaisten toiminta näyttää alueille. Näkemykset tuen tarpeista vaihtelivat paljon keskusteluryhmissä.

Kyselyssä selvitettiin väittämän avulla, miten selkeältä ja yhtenäiseltä valtion toiminta sote-tiedonhallinnan ohjaajana näyttää. Lisäksi kysyttiin miten valtion ja alueiden yhteistyö tukee tällä hetkellä organisaatiosi kehittämistoimintaa ja miten sitä voitaisiin parantaa?

Valtion toiminta sote-tiedonhallinnan ohjaajana on mielestäni selkeää ja yhtenäistä n=92

Valtion toiminta sote-tiedonhallinnan ohjaajana on mielestäni selkeää ja yhtenäistä, n=92

- Kunnat, kuntayhtymät ja kuntien in-house-yhtiöt, 54
- Valtion virastot, laitokset, yhtiöt ja Kansaneläkelaitos, 10
- Yritykset, 7
- Yhdistykset, 9
- Kansalaiset, 12
- Yhteensä, 92

Miten valtion ja alueiden yhteistyö tukee tällä hetkellä organisaatiosi kehittämistoimintaa? n=59

- Unohdetaan välimatkat ja väestön ikäjakauma.
- Ei ole kartoitettu mitä resursseja on olemassa ja siten edes mahdollisuuksia kehittämistoimintaan.
- Vimaan ja SoteDigin yhteispeli oikeaan suuntaan.
- STM:n ja VM:n tiiviimpi yhteistyö oikeaan suuntaan.
- Isossa kuvassa pitäisi päästä eteenpäin ja kansallisten hankkeiden tulee olla riittävän uskottavia. Aikataulut ovat "pöljät" ja tahoja useita.
- Toimijoita paljon (esim. THL, Kela, UNA Oy, Apotti) ja näyttäytyy alueiden suuntaan sekavana.
- THL:n sisäinen organisointi ongelmallinen. Miten Findata asemoituu ja sekoittaako entisestään THL:n organisoitumista?
- Alueellisten in-house-toimijoiden rooli epäselvä suhteessa valtiollisiin toimijoihin.
- Hyviä kehittämisfoorumeita, mutta valtiolliset toimijat järjestävät eri tilaisuuksia itsenäisesti ja tämä ei näytä yhtenäiseltä.
- Erilaiset hankkeet ja sirpaleisuus tuottavat isoja haasteita suurten muutosten ja pitkäjänteisen työn läpiviemiseksi. Osaaminen katoaa organisaatioista pätkätöiden johdosta, kun osaajat siirtyvät muualle. Osaaminen on sirpaleina.
- Tiedonhallinnan vaatimukset kasvavat, mutta kehitys ei pysy perässä. Alueelliset kokeilut ja muutokset hidastavat kokonaisvaltaista muutoksen läpivientä.
- Erityisesti perusterveydenhuollon tasolle valtakunnallinen ohjaus on ollut melko heikkoa - mitä mitataan ja mitä siis tavoitellaan, mitä pitäisi tarjota ja ennen kaikkea mitä ei tarvitse tarjota?
- Yhteistyö ja tiedottaminen näyttää sattumanvaraiselta. Tiedottaminen tapahtuu liian myöhään ja ei olla tarpeeksi selkeitä viestinnässä. THL:n rooli muuttui ja tästäkin tiedottaminen jäi hyvin ylätasolle.

Miten sitä voitaisiin mielestäsi parantaa? (1/2) n=59

Selkeämpiä kansallisia linjauksia, toteutuksia ja työnjako

- Valtion organisaatioiden päästävä yhteen ja samaan linjaukseen, jolla sitten johdetaan, ohjataan ja kehitetään.
- Työnjakoa pitää raamittaa selkeämmin, että syntyy yhtenäistä tietoa.
- Valtiolle enemmän yhteisiä kehittämisfoorumeja erillisten sijaan.
- Pitää lisätä yhteisiä tuotoksia, jotta asioita ei tarvitse keksiä itse.
- Tarvitaan selkeä, ylihallituskauden ulottuva, suunnitelma miten yksityisiä palveluntuottajia tuetaan tiedonhallinnan kysymyksissä (Kanta-liittymiset).
- Tiukempaa ohjausta, seuranta ja valvontaa.
- Motto: vanha sosiaalihanke ja lääkintöhallitus takaisin. Tietojärjestelmät yhtenäisiksi valtakunnalliseksi.

Miten sitä voitaisiin mielestäsi parantaa? (2/2)

Alueiden kanssa käytävää vuoropuhelua on kehitettävä

- Avoimuus ja yhteiset säännölliset keskustelut alueiden kanssa.
- Alueiden mahdollisuutta osallistua keskusteluun: mitä pitäisi muuttaa ja miksi?
- Yhteistyöhön enemmän dialogia yhteistyön lisäämiseksi ja dialogia itse yhteistyöstä.
- Pitäisi kuunnella alueellisia toimijoita ja tehdä ripeästi lainsäädännön korjauksia.
- Alueilta yhteistyöhön voisi osallistua oikeat asiantuntijat, eikä aina samat henkilöt, jotka edustavat organisaatioita, eivät asiantuntemusta.
- Loppukäyttäjät enemmän mukaan kehittämiseen (lääkärit, hoitajat, ammattilaiset, potilaat, omaiset jne.).

Viestintää tulee kehittää

- Tiedottamisen oltava selkeämpää, aikaisempaa ja konkreettisempaa.
- Tiedon löydettävyydestä huolehdittava. Esim. tietojohtamisen kokonaisuus olisi hyvä olla valtiollisten toimijoiden osalta yhdellä verkkosivulla. Tämä malli pakottaa keskinäiseen yhtenäiseen toimintamalliin ja auttaa tiedon etsijöitä.

Tieto ja tiedonhallinta vanhuspalveluissa

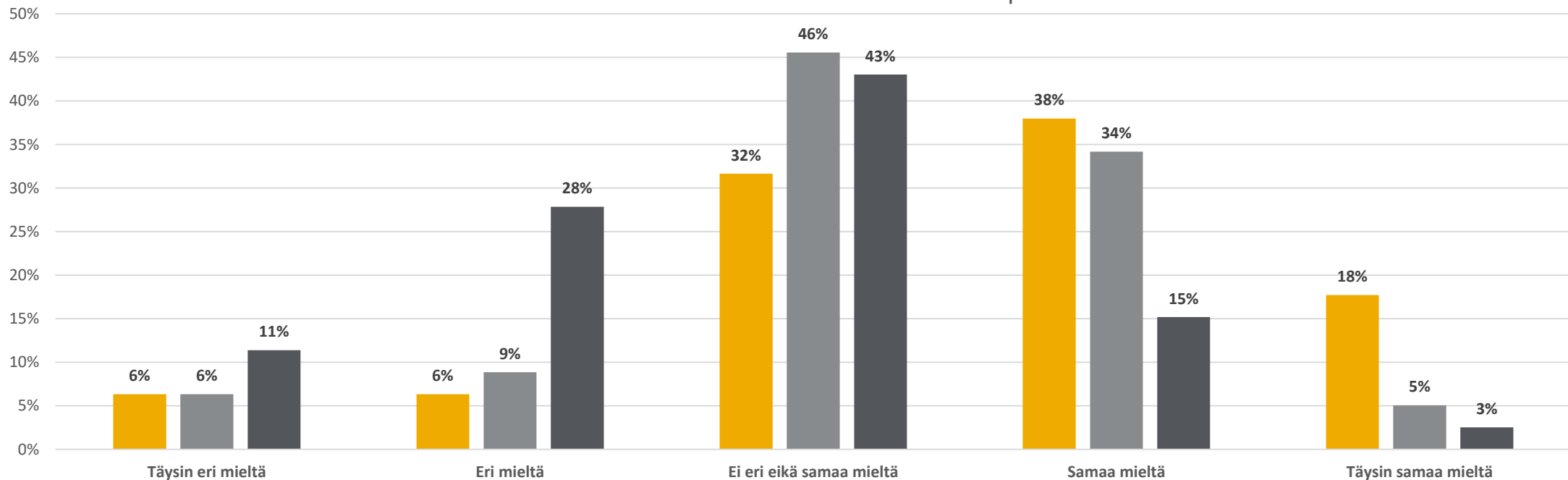

Osana hallitusohjelman toimeenpanoa tehdään vanhustalvelulain uudistusta. Siitä nousevia uusia velvoitteita ovat toimintakyvyn ja hoitoisuuden arvioinnin, hoitajamitoituksen toteutumisen seurannan ja palvelun laadun seurannan tietojen tuottaminen yhtenäisillä tavoilla. Toimintakyvyn ja hoitoisuuden seurantatieto tuotetaan ja kerätään jatkossa RAI-mittaristolla. Yhtenäisesti kertyvää tietoa voidaan käyttää jatkossa myös palveluiden valvontaan.

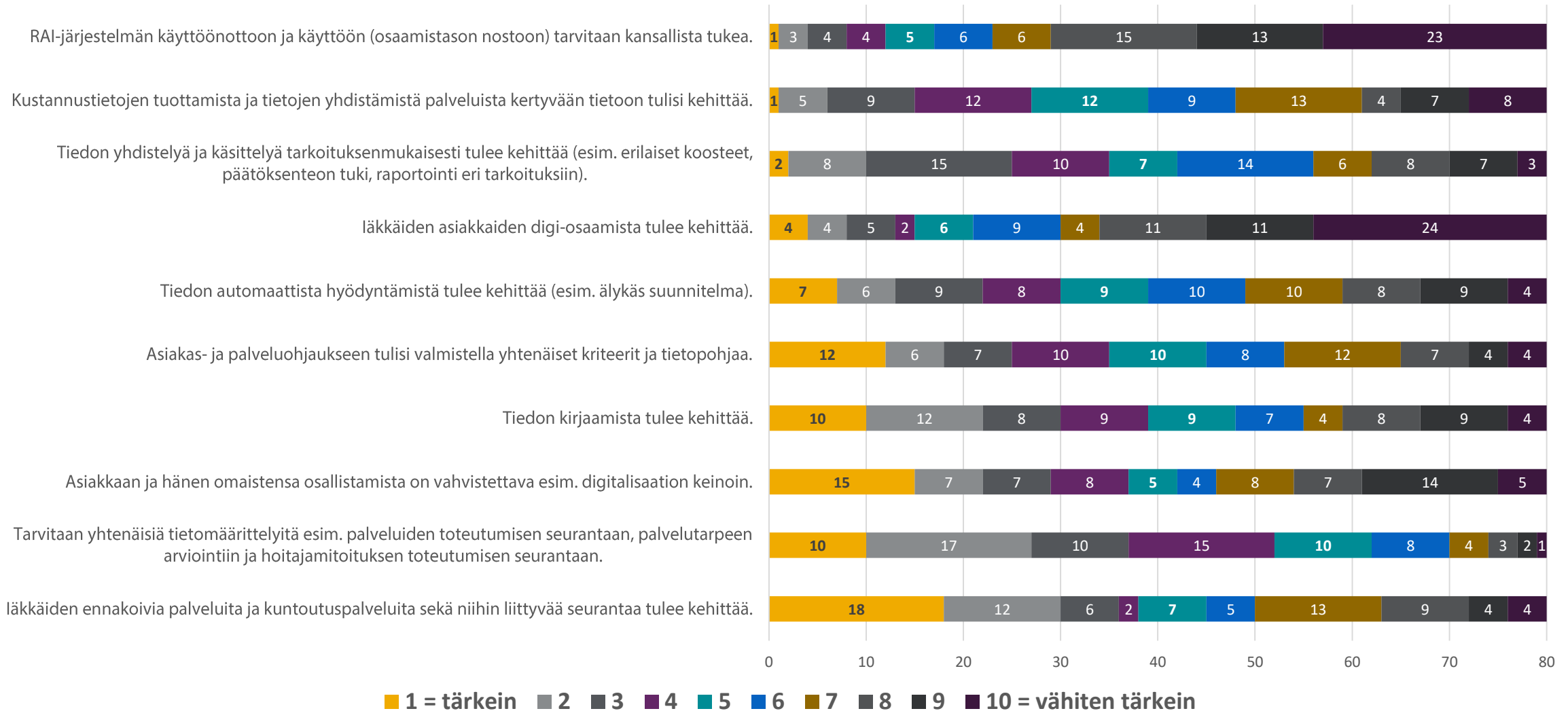
Kyselyssä vastaajilta pyydettiin mielipidettä kolmesta väittämästä ja asettamaan iäkkäisiin liittyvät kymmenen lausetta tärkeysjärjestykseen.

Vastaajien mielipiteet väittämiin. n=79

- Rai-mittariston avulla saadaan tarkoituksenmukainen tieto iäkkäiden ihmisten toimintakyvystä.
- RAI-mittariston avulla saadaan myös palveluiden laatua kuvaavaa tietoa.
- Henkilöstömitoituksen toteutumisen seurantaan tarvittava tieto on helposti tuotettavissa.

Aseta seuraavat asiat tärkeysjärjestykseen, n=80

Avoimen palautteen yhteenveto

Eniten vastauksissa nousi esiin seuraavia asioita:

- Tärkeysjärjestykseen laittaminen mahdotonta. Järjestykseen laittaminen ei anna oikeaa kuvaa.
- Kaikkia kehitettävä yhtäaikaisesti.
- RAI:n ja mittareiden käyttöä tulee tarkkaan harkita (resurssit, hyöty, osaaminen).
- RAI ei sovellu henkilöstön määrän määrittämiseen.

“Tällä hetkellä iäkkäiden asiakkaiden tarpeet ovat päivittäisen hoivan ja huolenpidon alueella. Oman näköisen, itselleen merkityksellisen arjen eläminen. Digiosaaminen on tulevaa, ensin pitäisi saada perusasiat kuntoon. Hoitajamitoitus ja laadukkaat palvelut ovat tärkeimpiä tällä hetkellä.” Avoin vastaus.

Yksittäisiä palautteita

- Kaikki vaikuttavat kaikkeen: pohditaanko asiakkaan vai päätöksenteon näkökulmaa?
- Asiakkaan kokema palvelun laatu on keskeisin tekijä. Asiakkaalla tulee olla vapaus valita hoitopaikkansa.
- RAI-kyselyt tulisi toteuttaa objektiivisesti, ei hoitavan henkilön taholta.
- Kehittämiseen liittyvien sidosryhmien roolit ja vastuut on hyvä pitää selkeinä.
- Järjestötoimintaan ohjaaminen tulisi voida määrämuotoisesti kirjata asiakas- ja potilastietojärjestelmiin ja siten voidaan seurata ja arvioida myös tätä.
- Yhden asiakassuunnitelman kehittäminen tärkeää. Sote-palvelujen integraatio mahdolliseksi.
- läkkäiden yksinäisyyteen etsittävä valtakunnallisia ratkaisuja. Vaikuttaa mm. toimintakykyyn.
- Digipalvelut tarvitsevat tukipalveluita.
- Kaikesta ylimääräisestä kirjaamisesta tulee pyrkiä eroon. Kehittämissuuntana on oltava päivittäiskirjaamisesta kertyvä tieto (esim. tekstianalytiikan kehittäminen).
- On jo olemassa esim. ICHOM, joita tulisi enemmän implementoida eikä kehittää omaa.
- Kirjaamisen taso on heikkoa ja se vie pohjan tietojohdamiselta/tiedon hyödyntämiseltä.
- läkkäiden digiosaamisen kehittämisen sijaan kehitettävä mittarit, raportointi jne. ja näiden tietojen hyödyntämistä.
- läkkäiden digiosaamista tulee kehittää.
- Niukat resurssit kohdennettava tukemaan asukkaiden omatoimista pärjäämistä ja sen jälkeen huolehdittava kansallinen tekeminen yhtenäiseksi.
- Kantan tiedot ajantasaisesti ja rakenteisesti käyttöön.

3) Johtopäätökset ja mihin tietoja käytetään

Kyselyn tuloksia käytetään osana aiheiden jatkovalmistelua ministeriössä

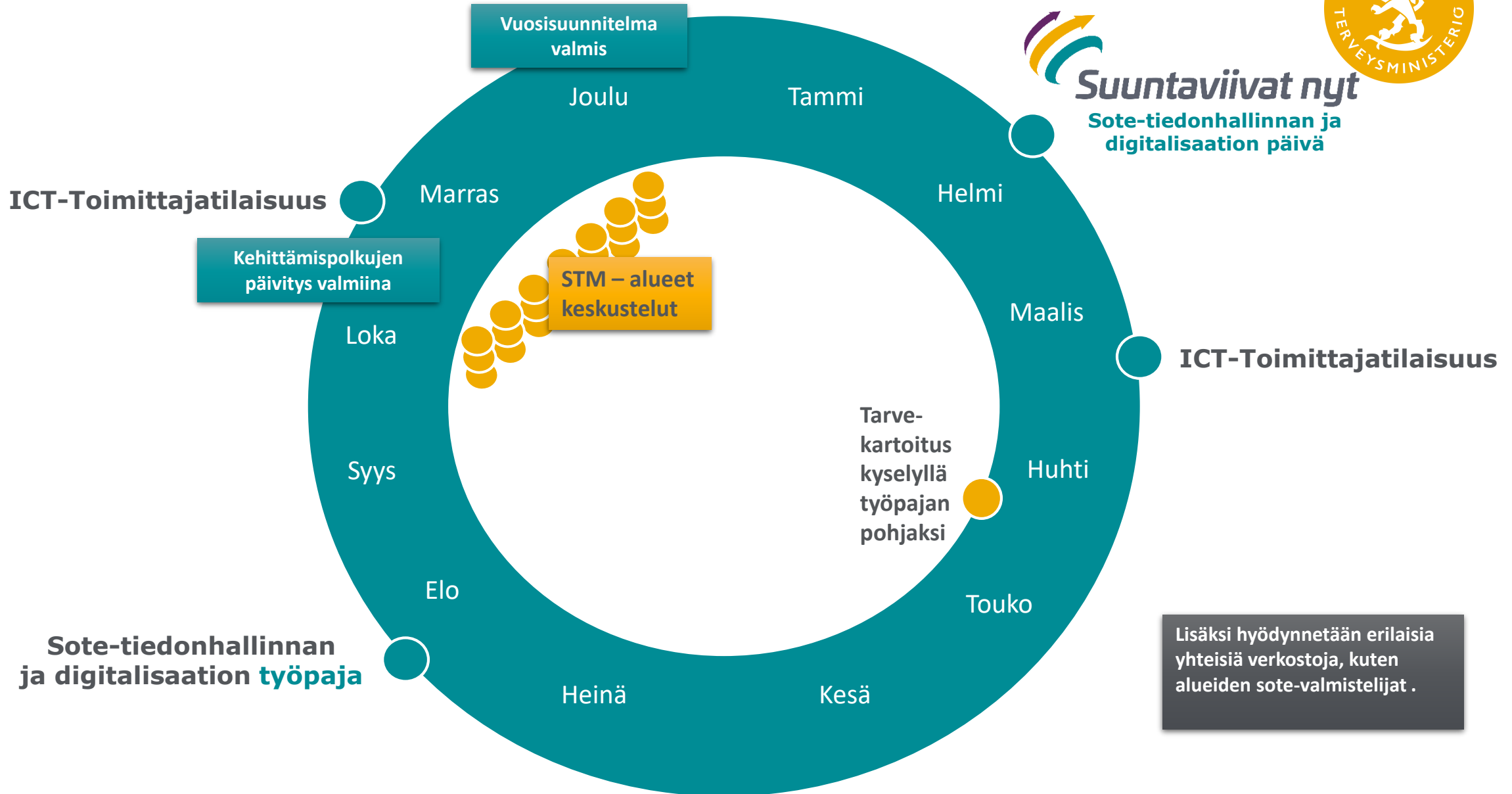
- Kyselyn tarkoitus oli osaltaan kokeilla miten eri sidosryhmien näkemyksiä voidaan kerätä käynnissä olevan valmistelun tueksi, osana ohjausprosessia. Saatujen vastausten perusteella on tarkoitus kehittää kyselyä osaksi sidosryhmien kanssa käytävää vuoropuhelua.
- Kyselyn vastauksia käytetään osana aiheiden jatkovalmistelua, esim. Kanta-palvelujen kehitettävien kohteiden priorisointiin.
- Kyselyyn vastasi vain 101 ihmistä ja eri vastaajaryhmien vastaukset jäivät niin pieniksi ettei suuria johtopäätöksiä voi tehdä, mutta vastaukset tukivat osaltaan jo tehtyjä suunnitelmia esimerkiksi TOIVO-ohjelmassa ja vahvistivat käsitystä mihin suuntaan yhteistyötä kansallisten ja alueellisten toimijoiden välillä tulisi kehittää.
- Ne jotka vastasivat kyselyyn, olivat pääosin vastanneet melkein kaikkiin kysymyksiin ja erityisesti avoimiin kysymyksiin tuli paljon vastauksia.
- Vuoden 2021 osalta on suunniteltu, että kysely olisi osa sidosryhmävuosikelloa keväällä, luoden pohjamateriaalin alkusyksyn työpajaan, jossa alueiden edustajien sekä kansallisten toimijoiden kanssa työstetään seuraavan vuoden ja pidemmän aikavälin sote-tiedonhallinnan ja digitalisaation tavoitetilaa ja kehittämislinjauksia. Ks. seuraava dia vuosikello.

Sote-tiedonhallinnan sidosryhmätilaisuudet

Suuntaviivat nyt

Sote-tiedonhallinnan ja digitalisaation päivä

stm.fi ›
@STM_Uutiset ›

Lisätietoja

erityisasiantuntija Pilvi Rantanen
etunimi.sukunimi(at)stm.fi
p. 02951 63591

